17-10-2026 zeiljacht Mamaloe. Schipper en co-schipper Bert Albrink en Ger Broersen.

Verslag van deelname aan een roerige 49e editie van een maf evenement.

De ouverture

Het hele feest begint met een start aan de lagerwal. Uit de beschutte haven komend ziet het er ‘buiten’ toch wel pittig uit. Overhaast besluiten we de Solentstag met werkfok aan te slaan. Allemaal gehannes. Vanachter mijn stuurwiel zie ik Ger op zijn knieën liggend bij de preekstoel als een jojo het ene moment onder water verdwijnen en vervolgens een paar meter in de lucht schieten.

s’ Avonds na de Urk opdracht aan de boerenkoolstampot in Medemblik. Daarna in het donker op naar Makkum. Toch niet bezeild. Dan maar naar Den Oever. Met de ondergang van de zon begint ook zo ongeveer de ondergang van ons bestaan. Het wordt inktzwart. Zo nu en dan een zware bui als sadistische geseling. Bliksem all over the world en windstoten tot ver over de 35 knopen. Zelfs de kajuitramen worden grondig gewassen. Mamaloe zeilt in dit feest der elementen op haar zijflank. Maar het ware feest vindt plaats in de kom voor de Stevinsluis. De zeilen moeten naar beneden. Als stuurman zie ik door een met water en zout bedekte bril uitsluitend een zwarte waas welk zicht veranderd in een duizelingwekkende sterrenexplosie zodra ik in het licht kijk van het plotterscherm. Of welk scherm dan ook. Probeer maar eens door een caleidoscoop te kijken. Gewapend met hoofdlamp gaat Ger met een onbegrensde moed naar het voordek om de leuverfok en het grootzeiltje naar beneden te werken. In het zwart van de nacht zie ik ‘grote dingen’ kort voor de boeg opduiken. Mamaloe in de wind houden is bijna onmogelijk. Tijdens de zeilworsteling van Ger op het voordek denk ik met mijn beperkte zicht vanuit een ooghoek iets van 50 knopen wind op het windschermmetertje waar te nemen. Ik stuur als een dronken blindeman en heb geen idee of wij ons nog wel in de sluiskom bevinden. Maar dan plots zie ik vlakbij een stel sluisdeuren. In de stervormige lichtvlekken achter mijn brilglazen ontdek ik ook dat we slechts enkele meters van het bakboord sluishoofd verwijderd zijn…. Kijk aan we zitten dus nog ‘goed’. Zodra Ger de zeilen naar beneden heeft is Mamaloe met moeite enigszins in de razende wind te houden. Hoog en droog in de

sluisbedieningspost zittend zullen ze van ons genoten hebben. Zodra ik dan eindelijk (inmiddels middernacht) via een marifoonoproep om een doorgang kan vragen wordt er rustig en vriendelijk een ja gegeven. “Ik ga hem voor u vrijmaken”. Nog nooit eerder leek het vrijmaken van een sluisbeurt zo lang te duren. Eenmaal in de sluis komt er wat rust. De bui is wat uitgeraasd en de decibellen lijken gehalveerd. We zijn het er snel over eens, voor een rustpauze plakken we Mamaloe in het verlaten buitenhaventje van Den Oever. Ook hier moet Ger weer voor zijn leven vrezen. De met algen en vogelstront beklede natte steigertjes zijn levensgevaarlijk glad. Overeind blijven is een kunst, zeker met deze snoeiharde oostenwind. Wat een deprimerende omgeving. Onder het genot van een hasse bassie stellen we vast dat al die solo en duo zeilers inclusief wijzelf eigenlijk wel een stelletje mafkezen zijn. Ieder weldenkend mens zal ons terecht voor gek verklaren. Gelukkig kunnen we onszelf als enigszins normaal beschouwen doordat we (weliswaar eenieder voor zich ergens zwervend over de noord Nederlandse wateren) met een groep van gelijksoortige zijn. Zo werkt de menselijke psyche nu eenmaal. Met deze geruststelling gaan we maar eens te kooi.

De volgende morgen razen we met een poeier wind op Oudeschild aan. Hopelijk kunnen we met deze harde wind zo naar binnen zeilen. Want moeten we hier wachten voor uitvarende schepen dan zouden we zo voorbij de haveningang bedaren. Met een knoop of 25 ã 30 bevinden we ons ook hier weer aan de lagerwal. En ja hoor; “er komt zo een klipper naar buiten varen” is het antwoord van Havendienst Oudeschild. Voordat er een klipper in beweging komt horen we nog twee oproepen via de VHF van werkboten die naar buiten moeten. Lekker dan met een op hol geslagen Mamaloe.

Na een door AI gegenereerd advies varen we vervolgens vrolijk van Oudeschild via het Molengat buitenom de Terschelling en Vlieland en Waddenopdrachten tegemoet. De gang wil er maar niet inkomen. En als we na twee uur varen nog geen snelheid maken beginnen er twijfels te ontstaan. Hadden we die mee stroom allang niet moeten hebben hier. Of hangt er een emmer aan de boot? Na een discussie en zoektocht in de informatiebronnen blijkt de door AI geadviseerde vertrektijd geheel mis. Ik had het voor vertrek uit Oudeschild natuurlijk moeten controleren. Niet gedaan dus. Leermoment! Terug is geen optie. We zullen er negen á tien uur over gaan doen. In deze zwaarbewolkte dag/avond/nacht zullen de

Stortemelk en Vliestroom een uitdaging worden want de vooruitzichten blijven een harde oostenwind doorgeven. In het donker zullen we kruisend onze weg in dit gat naar de Vliestroom moeten vinden. Frits Brattinga, de dirigent van deze zeilsymphony, zou zeggen “een zeiler met een doel heeft altijd de wind recht in zijn smoel”. En ook bakken met zout water wil ik hieraan toevoegen. Toch nog maar even de verplichte boei ronding tegenover de haven van Vlieland afwerken voordat we naar de haven van West Terschelling gaan. Het is goddeloos donker. Het licht van de Brandaris is iedere 5 seconden verblindend in dit donkere en in en in zwarte decor. De geul van het Schuitegat is net bezeild. Onverlichte boeien in een verzandend en doorlopend veranderende Wad geul is een recept voor ellende. Maar we hebben een schijnwerper en Ger heeft een vorige week nog geüpdatete waterkaart op zijn tablet. Dat komt wel goed. Niet dus. Op het schermkaartje sturend koersen we rustig door de geul want 25 a 30 knopen wind in dit geultje voelt als rustig ten opzichte van de voorgaande 10 uren. De schijnwerper bevestigd een en ander zo nu en dan. Dan plotseling vast en geen boei meer te bekennen. We liggen tegen een lagerwal ondiepte. Maar aan welke kant bevindt zicht nu de geul? De horizon voorzichtig met de schijnwerper afspeurend blijkt dat de volgende boei zeker 100 meter meer zuidelijk van ons ligt. En ook van die op de kaart. Op de motor weten we ons los te wurmen in de goede richting. De volgende boeien geven gelukkig meer houvast.

Volgende dag, maandag, blijkt een welkome zonrijke dag. Na de grauwte van zondag een verademing. Heerlijke zeildag. Even naar de Oostmeep voor de ronding van de OM4 boei en dan kunnen we terug naar Den Oever voor onze Friese en Markermeer opdrachten. We besluiten via De Vlieter die kant op te gaan. Voordat we daar bij de ondiepste delen zijn is het al enige uren afgaand tij en donker. Mochten we daar vast lopen dan kunnen we mooi ons anker laten vallen voor de anker opdracht en de verplichte lange rust volbrengen. We lopen inderdaad vlak langs de Afsluitdijk uiteindelijk vast. Anker uit met flinke ketting lengte want ook ’s nachts blijft de oostenwind met 25 a 35 knopen doorrazen. Lang kunnen we niet in onze kooi blijven want vanaf een uur of 03.00 uur zakt het water weer en we willen op het korte resterende stukje naar de Stevinsluis niet nog een keer vast komen te zitten. We hebben tenslotte geen twee ankeropdrachten in onze “zeilaanwijzing” staan. 04.45 schud ik Ger wakker uit zijn kooi. Dat had ik niet moeten doen. Hij schrikt hier zo van dat er vervolgens van alles

misgaat. Zijn rits loopt vast, zijn velletje raakt tussen die andere rits, hij trekt zijn sokken verkeerd om aan en roept dat dit een ongeluksdag wordt. En Ger heeft altijd gelijk. Drie kwartier later, in het stikke donker, in een situatie van moeizame oriëntatie vanaf een voor ons tot dat moment onbekende aanlooprichting van de Stevinsluizen. Net iets te veel stuurboord aangehouden lopen we muurvast in de klei tegen de oostelijke dam van datzelfde deprimerende haventje waar we zondagnacht lagen. Natuurlijk weer eens aan lagerwal met nog altijd die 30 knopen oostenwind. Bij de eerste zonnestralen zien we ons keurig een beetje op zijn kant op zo'n 30 meter van de keien en een stuk metershoog damwand liggen. Aha, hier zijn we dus terecht gekomen. Na een rekensommetje kunnen we pas tussen 13.00 en 14.00 uur loskomen. Ger gaat eerst nog maar eens tukken en ik ga maar eens aan de administratie. Met die snoeiharde oostenwind zijn we er niet zo zeker van dat we zelf veilig los zullen komen zo kort op de lagerwal. We gaan eens contact zoeken met onze vrienden van de KNRM. "Oh ja, ik zie je al liggen. Die blauwe boot een beetje schuin. Ik sta hier op de haven en kan jullie zo zien liggen" verteld de KNRM-er. We overleggen wat met elkaar over het tijdstip dat we losgetrokken willen worden. "rond twaalf uur komen we jullie kant op". Mooi dan kunnen wij nog een mosterdsoepje met wat spekkies maken. Ger is gek op spekkies. Intussen wordt ons vooruitzicht om alle nog resterende opdrachten uit te kunnen voeren steeds minder goed. We moeten nog dooreten want half twaalf komen de KNRMers er al aan. Moeten we ons toch nog haasten. Heel vlot en soepeltjes leggen ze een lijnenspruitstuk van de voorpunt naar achter op de lierpotten aan. Het lostrekken ging iets minder vlot. Eigenlijk een uur te vroeg. Met zijn allen aan een kant van Mamaloe hangend schuift ze heeel langzaam van de klei rug. Motorkoeling verstopt. Dat kunnen we wel ff fixen langs het remmingswerk in de sluiskom. Bedankt en nog een fijne dag groeten we elkaar. Niet wetende wat het volgende ongeluk ons deze dag zal brengen.

Het slotakkoord

Werkfokje en gereefd grootzeil in de IJsselmeerkom van de Stevinsluis gehesen. Eenmaal het IJsselmeer opgevaren zien we een wonderschoon schouwspel van zon, wind en diepe golven. Prachtig, bijna mysterieus, gekleurd water zover je oog kan kijken. Maar niet echt mooi om op te zeilen.

Het is hier weer eens lagerwal. Nooit eerder heb ik het bij daglicht zo zien spoken hier. Zo vlak onder de Wieringermeerdijk verlijeren we als de ziekte. Midzwaard blijkt met zware klei naar binnen gedrukt en wil onmogelijk naar beneden. Tijdens mijn verwoede pogingen om via de zwaardkast in de kajuit het ding naar beneden te rammen zie ik het water onder de vloervlonders vandaan te komen. Huh, waar komt dat nu weer vandaan? Voordat ik het antwoord kan gaan opzoeken klinkt een doffe knal en hangt de werkfok met stag, spanner, schoten en val hoog en woest naast de boot te klapperen. Niet eerder in voorgaande jaren hebben wij op moeten geven maar voor ons eindigt met deze knal de 49^{e} editie voor ons. Einde van een bijzondere zeilsymphony.